

[Freddy Madson.]

anden lejlighed — og nøjes med om det foreliggende forslag at sige, at i overensstemmelse med at det også er anbefalet af fagbevægelsen, kan vi gå ind for det, men at der også for vores vedkommende er en række betænkeligheder. Spørgsmålet har været nævnt om rentens størrelse, hvor det forekommer helt mærkværdigt, at man ikke skal betale den almindelige markedsrente.

Det er, som det er sagt, arbejdernes og funktionærernes og andre lønmodtagergruppers penge; derfor kan vi ikke forstå, at man ikke tager konsekvensen fuldt ud og faktisk siger, at det er lønmodtagerorganisationerne som sådanne, der må administrere fonden, vælge dens bestyrelse osv. Vi kan ikke forstå, at man opretholder, at det er arbejdsministeren, der skal gøre det.

Det gælder også i spørgsmålet om kapitalens anvendelse. Der mener vi, at det må være disse lønmodtagerorganisationer, der suverænt kan bestemme både over kapitalen og over de indvundne renter osv. og kan bruge dem til feriemål i overensstemmelse med det, de er kommet ind til.

Mølgaard (DR):

Dette lovforslag, som er blevet til efter henvendelse fra nogle store organisationer, lider under visse logiske brist; det mangler en vis konsekvens i sig.

Spørgsmålet er jo, om ferieordningen er et lønmodtageranliggende alene — det er det, hvis det er en aftale eller overenskomst, der er tilvejebragt — eller om det er et offentligt anliggende, som det jo nu engang er, hvis det er tilvejebragt ved en lov. Jeg deler de kritiske røster, der har lydt her over for lovforslaget i retning af, at man ikke uddelegerer noget mere til lønmodtagerne selv, hvis penge der dog er tale om i denne forbindelse. Men jeg må også påpege, at en konsekvent styren i den retning er en styren i retning af, at man forlader den lovmæssige ramme og i stedet går over på aftalesystemer og overenskomstsystemer på dette område.

Jeg vil være med til at se positivt på dette lovforslag i arbejdsmarkedsudvalget, skønt jeg indtil videre savner bl. a. nogle garantier for de uorganiserede. Det siges, at fondens midler skal anvendes til feriemål for lønmodtagere. Hvis nu lønmodtagere er organiseret i organisationer uden for dem, der

bliver repræsenteret i bestyrelsen, eller de måske er totalt uorganiserede, hvordan vil arbejdsministeren så sikre sig, at der også tages hensyn til disses interesser, for de interesser er dog også værd at varetage?

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Må jeg takke for den overvejende tilslutning og bede om, at de spørgsmål, der er rejst, bliver rejst i udvalget. Jeg tør i hvert fald ikke her indlade mig på en vurdering af, hvorvidt post- og telegrafvæsenet via kombination af de to ting, forrentningsprocenten og administrationsgebyret, får en højere betaling end nødvendigt. Jeg har ingen mulighed for her på stedet at vurdere, hvorvidt det er rigtigt eller ej, men jeg henviser som sagt til, at spørgsmålet stilles i udvalget.

Erling Dinesen (S):

Det er bare en kort bemærkning til hr. Poul Westergaard, der spurgte, hvordan de uorganiseredes stilling er. Jeg vil gerne sige, at man har ikke hverken i Folke-Ferie eller andre steder, når det drejer sig om at tilvejebringe feriemuligheder for lønmodtagere, skelnet mellem organiserede og uorganiserede.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension [af Glistrup m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 67) findes i tillæg A. sp. 1087, fremsættelsen i tidenden sp. 1200).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Det lovforslag, som medlemmer af fremskridtspartiet har fremsat om ophævelse af

[Arbejdsministeren.]

lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, går jo i sin korthed ud på, at loven helt ophæves, og at de midler, der allerede er opsamlet, indbetales i statskassen.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres det, at forslaget er et skridt på vejen hen imod en ensartet pensionslovgivning for alle samfundsgrupper, herunder såvel lønmodtagere som selvstændige næringsdrivende.

ATP-ordningen har, som det vil være et flertal her i salen bekendt, sit udspring i overvejelser hos arbejdsmarkedets parter selv. Spørgsmålet indgik i overenskomstforhandlingerne i året 1962-63. Det resulterede i den såkaldte helhedsløsning, som igen afødte loven af 13. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Ordningen har således i disse dage fungeret i 10 år stort set på de af arbejdsmarkedets organisationer skabte præmisser, under disses ledelse, inden for de af loven fastsatte rammer.

Ordningen hviler, som det vil vides, i det store og hele på forsikringsmæssige principper, det vil sige, at den udelukkende hviler på indbetalte bidrag fra arbejdsgivere og lønmodtagere, og den tillægspension, den enkelte opnår ret til, står i forhold til de bidrag, der er indbetalt fra ham. Der er således tale om lønmodtagernes egne penge, indbetalt i forventning om, at de indsamlede midler til sin tid skal danne basis for udbetaling af en tillægspension.

Tanken om uden videre at lade disse midler indgå i statskassen virker derfor mildest talt uigennemtænkt. Hertil kommer, at det ville være ejendommeligt, om folketinget hen over hovedet på arbejdsmarkedets organisationer ville ophæve en ordning, som i sin tid er gennemført efter deres tilkendegivne ønske og i en 10-årig periode forvaltet på tilfredsstillende måde af organisationernes repræsentanter i ATPs ledelse.

Hvad angår tanken om gennemførelse af en pensionsform for alle samfundsgrupper, er forholdet det, at spørgsmålet behandles i en arbejdsgruppe, der blev nedsat under socialministeriet i februar sidste år. Arbejdsgruppen skal overveje den gældende sociale pensionsordning ud fra f. eks. samspillet med skatteregler, boligskring, spørgsmålet om anvendelse af midlerne i den sociale pensionsfond og ønsket om administrative forenklinger i pensionssystemet. Det forventes,

at der foreligger en første rapport fra arbejdsgruppen i løbet af sommeren.

Af denne grund og af de grunde, jeg i øvrigt har nævnt, kan jeg ikke tilslutte mig forslaget.

For så vidt det i bemærkningerne til forslaget er nævnt, at ATP-ordningen kræver uforholdsvis megen administration, ikke mindst hos de mange små næringsdrivende, vil jeg gerne til slut oplyse, at ved en bekendtgørelse fra arbejdsministeriet af 26. november 1973 er kvartalsvise indberetninger fra arbejdsgiverne afskaffet for bidrag for beskæftigelse efter 1. januar i år. Disse indberetninger er ved et samarbejde mellem ATP og kildeskattedirektoratet erstattet med helårlige indberetninger, der afgives på den lønoplysningsseddel, som arbejdsgiverne alligevel skal sende til skattemyndighederne.

Det fremgår af det foregående, at regeringen er imod dette forslag.

Erling Dinesen (S):

Det er faktisk det mest ejendommelige lovforslag, jeg har set her i folketinget, og man fristes til at bruge lidt stærke ord om det.

Der er åbenbart ingen grænser for, hvad vi skal præsenteres for fra fremskridtspartiets side. Man foreslår, at ATP-loven ophæves, og at ATP-fonden, det er ca. 5 mia kr., skal tilfalde statskassen. Det er ærlig talt temmelig groft. De penge, der findes i ATP-fonden, tilhører de omkring 2 mill. lønmodtagere, vi har her i landet, og pensionisterne. De har, som arbejdsministeren har omtalt det, opnået denne sociale sikring efter forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter som en del af helhedsløsningen i 1963. Den omstændighed, at lovgivningsmagten for at få alle lønmodtagere med i ordningen har konfirmeret aftalen gennem en særlig lov, ændrer ikke noget ved denne kendsgerning.

Det, fremskridtspartiet foreslår, er altså simpelt hen konfiskation, for ikke at tale om tyveri, af lønmodtagernes og pensionisternes penge, og det må vi naturligvis på det skarpeste vende os imod.

Der er i øjeblikket ca. 82.000 ATP-pensionister, som altså ville blive frataget de pensionsrettigheder, som de selv økonomisk har bidraget til. Der er i sidste regnskabsår udbetalt omkring 70 mill. kr. i pension og bonus

[Erling Dinesen.]

til disse pensionister, og både lønmodtagerbidrag og pensioner er reguleret opad efter aftale mellem arbejdsmarkedets parter. Det betyder, at ATP-ordningen har stigende værdi for lønmodtagerne her i landet.

Så har jeg naturligvis også godt lagt mærke til, at fremskridtspartiet forsøger at besmykke forslaget med påstanden om, at forslaget skulle være et skridt henimod en ensartet pensionslovgivning for alle samfundsgrupper. Hertil vil jeg gerne gøre opmærksom på, som arbejdsministeren også har gjort det, at et særligt udvalg under socialministeriet arbejder med spørgsmålet om en pensionsreform, som vi i høj grad også er interesseret i, men jeg synes nok, det er en ejendommelig fremgangsmåde, at man vil starte med at ødelægge den ATP-ordning, vi har, og som ikke har noget med statsmidler at gøre bortset fra de bidrag, staten som arbejdsgiver må betale.

Vi kan altså ikke medvirke til forslagets gennemførelse. Det burde efter min opfattelse aldrig have været fremsat, og der burde faktisk ikke bruges mere tid på det; det er det ikke værd.

Ivar Hansen (V):

I forbindelse med dette lovforslag kunne det naturligvis være nærliggende at tage to ting op til debat, nemlig for det første spørgsmålet om de administrative besværligheder, erhvervslivet har med at administrere de forskellige sociale ordninger, der er blevet indført, herunder ATP, og for det andet hele spørgsmålet om vores pensionsordninger. Men jeg mener, at drøftelsen af de to ting ikke hører hjemme i denne forbindelse, og jeg regner med, at vi får mulighed for at drøfte dem ved anden lejlighed — jeg ved, der kommer et forslag i næste uge vedrørende det første, nemlig spørgsmålet om erhvervslivets problemer med at administrere forskellige sociale ordninger.

Derfor vil jeg ikke gå ind på de indirekte problemer, der kunne sættes i relation til

dette lovforslag, men sige, at jeg synes, det forslag, som fremskridtspartiet her er kommet frem med, afskærer en egentlig realitetsbehandling.

ATP er en ordning, der nu er omkring 10 år gammel. Det er en ordning, der er blevet indført efter ønske fra arbejdsmarkedets parter. De bidrag, der går ind i fonden, bliver indbetalt af lønmodtagere og arbejdsgivere, og derfor forekommer det helt urimeligt, at folketinget skulle vedtage en lov om direkte ophævelse af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Jeg synes også nok, det forekommer mindre velmotiveret, for nu at sige det mildt, når fremskridtspartiet foreslår, at den opsamlede kapital, der, som det allerede er blevet nævnt, er på 5 mia. kr., skulle tilfalde staten.

Jeg har egentlig ikke i sinde at sige andet om lovforslaget, end at vi fra venstres side absolut ikke kan medvirke til gennemførelse heraf.

Dagmar Andreassen (RV):

Det radikale venstre vil heller ikke være med til at ophæve loven om ATP. De organisationer, der tog initiativet, har været tilfreds med ordningen, og folketingets medlemmer kan ud fra et nationaløkonomisk synspunkt også være tilfreds. Den eneste kritik, der har været rettet, gælder det administrative besvær.

Der har været lavet om på administrationen nogle gange, og fra 1. januar 1975 træder der igen en ny ordning i kraft, sådan at arbejdsgiverne kun skal indberette én gang om året på samme skema, som de indberetter om kildeskat. Og når de så kun skal indbetale 4 gange om året, er vi ved at være derhenne, hvor det administrative besvær er blevet, så vidt jeg kan skønne, meget minimalt.

Der står noget i bemærkningerne til forslaget om, at den form for opsparing finder fremskridtspartiet skadelig. Det gør det radikale venstre ikke. Der skal finde en

[Dagmar Andreassen.]

opsparing sted i samfundet, og denne form er ikke den dårligste. Det ville være værre, hvis man skulle spare op over skatterne.

Der er én ting, man kan sætte et spørgsmålstegn ved, og det er, om den anbringelse af fondsmidlerne, som er lovfæstet, stadig væk er lige så hensigtsmæssig, som den var, da loven blev vedtaget; måske er det bare i dag blevet endnu mere tydeligt, at den er ikke særlig hensigtsmæssig.

Loven er bygget op på det gammeldags sikkerhedsprincip med at investere i obligationer eller andre mere direkte investeringer i brugte mursten. Allerhøjst 15 pct. må investeres i aktier, og det er et spørgsmål, om ikke det skulle være sådan, at allerhøjst 15 pct. må investeres i andet end direkte erhvervsinvesteringer.

Det er erhvervslivets investeringer, vi skal leve af, og det er i hvert fald blevet aktualiseret på det sidste. Ikke ved, at fonden direkte skal købe aktier i virksomheder, for så kommer den ud for pression, men det kunne ske enten på Børsen eller igennem investeringsforeninger.

En sådan ændring skulle gerne ske på opfordring af dem, der ejer fonden. Men en sådan opfordring synes jeg nok ville være interessant at få, og så ville vi i hvert fald i det radikale venstre meget gerne være med til at behandle forslaget. Men at ophæve ATP vil vi ikke være med til nu.

Simonsen (KF):

Man kan i hvert fald sige én positiv ting om dette lovforslag, og det er, at det er kort, det er klart, og det er overskueligt, der er ingen, der er i tvivl om, hvad det drejer sig om.

Når dette er sagt, er det også meget vanskeligt at finde frem til andre positive ting. Nu har jeg jo hæftet mig ved i den senere tids offentlige debat omkring fremskridtspartiet, at man er meget sårbar, og så må jeg sige, det er en lykke, at forretningsordenen sætter snævre grænser for, hvilke udtryk vi kan bruge i forbindelse med behandlingen af lovforslag som dette.

Så vidt jeg kan bedømme, er der i virkeligheden tale om en konfiskation af 4½ mia kr. Jeg kan selvfølgelig godt se, at når man har nogle meget smukke intentioner på andre områder, på skatteområdet, var det

meget rart at kunne få 4½ mia kr. ned i statens kasse, men jeg må da lige gøre opmærksom på, at disse penge altså kun kan bruges én gang, så det kan kun lade sig gøre at skaffe kompensation til nogle af skatte-tankerne ét år.

Så kan man føje til, at det i øvrigt kniber med at finde disse ting, og så er det selvfølgelig fristende at komme med et så urealistisk forslag, som vi møder det her, hvor der jo ikke blot er tale om at tage 4½ mia kr. og overføre dem til det offentlige, men hvor der også er tale om 82.000 lønmodtagere, som hr. Dinesen var inde på, der allerede er begyndt at få udbetalt pensionen. Så kan man selvfølgelig sige: nå ja, det er ikke særlig store beløb — men om det er 100 kr., eller det er 5.000 kr., spiller i den forbindelse efter min opfattelse ingen rolle. Det er det principielle, det drejer sig om, og man kan jo føje til, at ud over de 82.000, der i dag får et pensionsbeløb fra ATP, vil der være 20.000 til 25.000 pr. år i de kommende år, der vil komme til.

Der er jo, som det har været fremhævet fra ministerens og fra andres side, tale om en aftale mellem arbejdsmarkedets parter, og de beløb, der er opsummeret her, kan staten efter min mening simpelt hen ikke gå ind og tage. Jeg hæftede mig ved under det tidligere punkt på dagsordenen, feriefonden, at fremskridtspartiets ordfører, hr. Ipsen, netop nævnte i forbindelse med feriefonden, at det var lønmodtagernes penge. Ja, det er nemlig korrekt, og jeg synes, det havde været logisk og rigtigt, hvis fremskridtspartiet havde overført dette synspunkt til behandlingen af ATP. Det er jo også lønmodtagernes penge, det drejer sig om her, som man uden videre fra fremskridtspartiets side vil konfiskere og lægge ind i statskassen.

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om ministeren egentlig ikke mener, at dette forslag simpelt hen er i strid med grundloven, at der er tale om et indgreb over for ejendomsretten, som ikke kan accepteres efter grundlovens bestemmelser.

Når jeg har overstået denne karakteristik af forslaget, vil jeg gerne føje til, at der selvfølgelig er ting omkring ATP, som skal ændres. Der er nævnt spørgsmålet om administrative vanskeligheder, men der er til gengæld også påpeget, hvor mange forbedringer der er skabt. Jeg vil da ikke afvise, at der

[Simonsen.]

måske skal nås et helt andet system i fremtiden, men skal dette system gennemføres, må det ske i overensstemmelse med arbejdsmarkedets parter, som er faddere til den lov, der her er skabt, og de penge, der ligger her.

Vi har, som ministeren har nævnt det, et udvalg, som vil komme med et forslag til en pensionsreform; det er et forslag, som vi venter os meget af, fordi hele vores pensionsystem består af mange forskellige ting og er uoverskueligt, og vi har behov for at nå frem til noget enkelt og forståeligt og fornuftigt. I den forbindelse mener jeg også man kan diskutere spørgsmålet om ATP, for jeg kan være enig i, at enten skal man frem til en udbygning, så det bliver en egentlig tillægspension, eller også skal man i overensstemmelse med parterne søge at få det koblet sammen med den øvrige del af statspensionen.

Men det er ting, som vi må diskutere, når socialministerens udvalg er færdigt, og forhåbentlig er det noget, der kan komme meget hurtigt. Men konklusionen er en klar afvisning af det, der er indeholdt i selve forslaget, og jeg mener egentlig ikke, at det fortjener ret meget mere behandling.

Iversen (CD):

Ja, hvor er det dog meget, man skal høre, før ørerne falder af. Man kan nu engang ikke ophæve en lov, der direkte og indirekte griber ind i gældende overenskomster. Alle lønmodtagere har i ca. 10 år betalt til ATP. Ophævelse af loven betyder konfiskation af mange menneskers retmæssige ejendom. Det kan også siges at være en slags engangsskat.

Jeg kan ikke anbefale forslaget, men jeg kan anbefale forslagsstillerne at tage forslaget tilbage. Det er unødigt trætte at fremsætte den slags forslag, spild af tid og penge og papir. Man kunne lige så godt fortælle sine hensigter til Ekstra Bladet og B.T. Resultatet bliver nøjagtig det samme, og det ved man på forhånd.

Grete Westergaard (SF):

I bemærkningerne til forslaget står der, at det er et skridt på vejen til en ensartet pensionslovgivning for alle. Det har jeg meget svært ved at se umiddelbart. Jeg kan slet ikke se, at dette er rigtigt ved bare at ophæve denne lov. Det er for mig, som den for-

henværende arbejdsminister sagde, groft tyveri fra arbejderne at lade deres penge glide direkte ind i statskassen. Vi har fået en Lønmodtagernes Garantifond, som vi får administreret via ATP, og jeg kunne da forestille mig det udbygget, og at vi kunne bruge det endnu mere ved ØD-fondsdannelser, når vi engang når så vidt, at vi også får det administreret netop derfra.

Bracher (KrF):

Jeg skal ganske kort fremsætte kristeligt folkepartis syn på lovforslaget.

Selv om der nok er visse skævheder ved ATP-ordningen, ikke mindst det ekstraarbejde, den giver mange små næringsdrivende, mener vi dog ikke, at man uden videre kan gå hen og ophæve hele ATP-ordningen. Vi må afvise dette forslag.

Hanne Reintoft (DKP):

Vi kan selvfølgelig ikke støtte fremskridtspartiets forslag, selv om vi øvrigt har et yderst køligt forhold til ATP. Vi er principielt imod disse såkaldte sociale fonds, der bag det foregivne socialpolitiske sigte blot er beregnet til at løse helt andre problemer for samfundet end netop de sociale. De sociale fondsdannelser betyder oftest en opslugning af arbejdernes lønninger til brug for andre formål, som vi principielt ikke kan tolerere. ATP-fonden er et godt eksempel på det, og det kan jo også i høj grad diskuteres, om den hidtidige fondsdannelse er kommet lønmodtagerne til gode. Socialpolitisk ønsker vi ikke disse lappeordninger på vores pensionsystem. Vi ønsker, som vi allerede har sagt mange gange, en virkelig pensionsreform, der sikrer dem, der skal have det, en virkelig god pension. Det er en meget vigtigere ting end både ATP, fuld folkepension til alle og lignende forskellige ting, som ikke kommer de rigtige steder hen.

Når vi ikke kan støtte fremskridtspartiets forslag, er det jo, fordi vi jo ikke har fået gennemført denne gode pensionsreform. Pensionerne er for øjeblikket så dårlige, at folk er nødt til at trøste sig med en lige så ringe ATP-ordning. Vi må stille krav om, at indtil vi får ordentlige folkepensioner, må man forbedre ATP-ordningen på den måde, at skatter og fradrag i pensionen ikke som i dag gør den næsten værdiløs og bidrager til den

[Hanne Reintoft.]

fornemmelse, at man bliver snydt, hver gang man har prøvet at sikre sig ordentligt.

Endelig må jeg sige, det er meget originalt, at det netop er fremskridtspartiet, der kommer og foreslår, at statskassen skal opsuge penge, der rettelig tilhører arbejderbevægelsen. Det har ikke just været det, man gik til valg på.

Mølgaard (DR):

Det er grove ord, der er faldet i dag om dette lovforslag. En ordfører bemærkede da også med bekymring, at det var lige før der faldt et par ører af. Jeg tror ikke, der faldt mange tiærer af i anledning af denne debat. Jeg føler mig — og vi føler os i retsforbundets gruppe — ærlig talt stærkt fristet til at støtte dette forslag, om end vi må have rettet nogle ganske alvorlige skønhedspletter i det.

Først den skønhedsplet, at disse 5 mia kr. skulle stoppes lige i statskassen. Det kan man jo ikke gøre, og jeg skal tilslutte mig de ironiske bemærkninger over, at netop fremskridtspartiet, der vender sig i den grad mod indgreb i lønmodtagernes indkomster, er forslagsstiller på dette område.

Men når det er sagt, at denne skønhedsplet må fjernes, for at vi kan støtte forslaget, så lad mig bemærke yderligere, at retsforbundet er imod offentlighedens indblanding i arbejdsmarkedets anliggender. Det er rigtigt, som det blev ridset op historisk, at denne ATP-fond blev til i 1963 som led i en helhedsløsning for det organiserede arbejdsmarked. Det var en del af forliget dengang, blev et led i overenskomsten. Men hvad skete der? Det var ikke alene det organiserede arbejdsmarked, der fik påtrynet dette, nej, man gik fra arbejdsmarkedets parter til regeringen — eller var det omvendt — man gik herved og fik folketinget til at optræde som ekspeditionskontor og fik påtrynet den samlede danske befolkning dette system, som man kunne klare, og som man kunne ønske sig på det organiserede arbejdsmarked.

Jeg synes, at der i dag er grund til at gøre op med det, der var princippet, der blev knæsat i 1963, og overlade det til parterne i dag, de parter, der måtte være på den enkelte arbejdsplads, de parter, der måtte være inden for det enkelte overenskomstområde, om de ønskede at opretholde, hvad der blev etableret i 1963. Så er det givet, at visse

overenskomstområder ville opretholde dette system, og så lad dem selv klare administrationen af dette system. Det er også givet, at der kunne være enkelte lønmodtagere anbragt på uorganiserede virksomheder, der måske ville foretrække at fortsætte dette system; der skulle nok findes administrative løsninger for at klare det også.

Men lad os få nedlagt denne statsinstitution, ATP-institutionen, der virker som en administrativ hæmsko for adskillige og virker absolut lidet indbydende for adskillige lønmodtagere. Lad os få nedlagt denne statsinstitution, der virker så uendelig fristende for svage politiske sjæle og appellerer til misbrug. Da ØD-rummelen stod på det højeste, var der tanker om at udnytte dette apparat. Da man for nylig skulle vedtage en omkostningsdæmpende ydelse, misbrugte man atter en gang apparatet. Lad os fjerne dette apparat.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gede):

Jeg må faktisk sige, at jeg er virkelig glædeligt overrasket over den positive modtagelse, forslaget har fået, og jeg vil begynde med den gode vin.

Det undrer mig sådan set ikke, at fremskridtsvenlige tanker her i salen først og fremmest skal møde støtte hos kommunisterne og retsforbundet, det er jeg efterhånden forberedt på. Det er jo nemlig fuldstændig rigtigt, som fru Hanne Reintoft sagde, at den pension, der bliver udbetalt, i realiteten er værdiløs, og at der i virkeligheden foreligger en, skal vi kalde det meget fiks måde at reducere lønmodtagernes levestandard på. Man tager en krone af lønningsposen og indbetaler til ATP-fonden, den administrerer 30 øre af kronen væk, så er der 70 øre tilbage. Inflationen tager det meste, og så kommer skattevæsenet også, så der bliver faktisk næsten ingenting tilbage.

Men det er ikke engang det værste. Det værste er den administrative byrde, man har lagt på erhvervslivet, og de udgifter og omkostninger, der er forbundet med postvæsenets og andre væseners behandling af ATP-ordningen. Den snupper måske noget i retning af de sidste 70 øre samfundsmæssigt. Og så har man i virkeligheden i denne ATP-ordning lavet noget virkelig beundringsværdigt, det er den tryllekunst, man kan

[Gæde.]

gå ud og se på Dyrehavsbakken til sommer: kunsten, hvordan man borttryller en krone.

Jeg kommer til at tænke på, at engang havde vi en satiriker her i landet, der hed Storm P. Der var naturligvis ingen politikere, der opdagede, at han var satiriker, de troede bare, han var ganske almindeligt morsom, men ATP-ordningen får mig til at tænke på denne Storm P.-maskine til hårvask, hvor man gennem et meget sindrigt maskinanlæg får et æg til at falde ned oven i hovedet på en mand, sådan at ægget går i stykker. Dette her er faktisk endnu mere raffineret, kan man sige, for ikke nok med, at man ad en umådelig besværlig og dyr vej får ægget til at gå i stykker, men man opnår faktisk også at lave en bunke skade, nemlig hele dette administrationsapparat, både hos ATP-fonden og ude hos de private, et apparat, som simpelt hen ikke er til nogen som helst nytte.

Til ministeren kan jeg ellers sige, at vi naturligvis intet har imod, at der forhandles med organisationerne om dette. Derimod mener vi ikke, at der er nogen grund til at afvente en rapport, for tiden her i landet går jo med at afvente rapporter.

Hr. Erling Dinesen kaldte det for røveri af lønmodtagernes penge. Jeg er mere tilbøjelig til at sige, at ATP-ordningen er røveri af lønmodtagernes penge. Men rent bortset fra det er det væsentligste for os det første punktum i dette korte lovforslag og ikke det andet punktum. Vi vil være med til at forhandle om en hvilken som helst anden ordning. For vores skyld må man gerne i udvalget blive enig om at behandle ATP-fonden som et forsikringssselskab, der likvideres, således at lønmodtagerne får udbetalt deres genkøbsværdi derfra; at det ville være til fordel for lønmodtagerne at få genkøbsværdien af ATP-ordningen nu i stedet for for at få nogle håndører, der ikke er noget værd, engang om mange, mange år, er der i hvert fald ikke nogen som helst tvivl om.

Der blev fra kommunistisk side sagt, at man var sympatisk stemt over for at få indført ordentlige ens pensioner for alle. Ja, det er vi også. Det er det, der er formålet med lovforslaget, og vi har intet som helst imod at medvirke til, at den almindelige folkepension bliver forhøjet med et beløb, der svarer til det, disse lønmodtagere mister

fra ATP-fonden. Til gengæld måtte fondens midler naturligvis indgå i statskassen.

Fru Dagmar Andreasen mente, at det administrative besvær kunne reduceres. Jeg kan kun sige, at det er glædeligt, hvis det kan lykkes efter 10 års erfaringer at finde frem til en reduktion af det administrative besvær. Jeg må ærlig talt sige, at jeg er så skeptisk på det punkt, at jeg nærmest føler mig overbevist om, at når man har lavet denne administrationsreform, ender det med til sidst at være blevet endnu mere besværligt, end det var før.

Så sagde fru Dagmar Andreasen, at der skulle finde opsparing sted, og dette her var bedre end opsparing over skatterne. Ja, jeg ved såmænd ikke, om det er så forfærdelig meget bedre; det medfører naturligvis den fordel, at trækprocenten bliver lidt mindre og er knap så iøjnefaldende. Det minder en lille smule om det nye forslag, der skal komme om bruttotrækprocenter. Jeg tror ikke, man er i stand til at narre folk, så de tror, de betaler mindre, fordi man splitter det op på flere forskellige beløb.

Det, vi har noget imod, er disse fonds af halvoftentlig karakter, hvad enten de kommer ind igennem lønmodtager- og arbejdsgiverbidrag, eller de kommer ind ad skattevejen.

Hr. Simonsen kaldte forslaget for konfiskation og mente, det var grundlovsstridigt. Jeg tvivler meget stærkt om, at det er grundlovsstridigt, når jeg ser, hvad der er blevet gennemført her i landet i de senere år uden at være fundet grundlovsstridigt, men vi er da villige til at undersøge i udvalget, om det skulle være det. Men jeg hæftede mig mere ved, at hr. Simonsen sagde, vi naturligvis skulle se at finde frem til noget fornuftigt. En god begyndelse, hr. Simonsen, ville det være at fjerne noget særdeles ufornuftigt.

Hr. Iversen kaldte det spild af tid, penge og papir; det mener jeg også ATP-ordningen er. Og derudover mener jeg, den er et spild af god arbejdskraft, som kunne anvendes til noget bedre.

Jeg bemærkede, at fru Grete Westergaard talte om et skridt på vejen til lighed. Ja, det er netop det, vi mener det er. For hvis man lader ATP-fondens midler indgå i statskassen og samtidig foretager en forhøjelse af folkepensionerne, således at de pågældende lønmodtagere ikke bliver ringere stillet

[Gede.]

som pensionister, har vi jo faktisk fået hidført en lidt større lighed, for så har vi f. eks. fået de mennesker, der i dag står uden for ATP-ordningen, op på det samme niveau, som lønmodtagerne er på i dag.

Det er vist i og for sig de bemærkninger, jeg har til de forskellige ordførere. Men jeg vil godt lige sige, at det centrale for os naturligvis er at forsøge at slippe af med en ordning, som går ud på at gå over åen efter vand, slippe af med en ordning, der æder sig selv op i administration, og derved skabe mulighed for endnu bedre pensioner til alle.

Arbejdsministeren (Johan Philipsen):

Det er hr. Simonsen, der spørger, om jeg mener, forslaget er i strid med grundloven. Nu ved jo hr. Simonsen udmærket, at når en regering bliver spurgt, om noget er i strid med grundloven, rådfører den sig med kammeradvokaten og diverse kloge på det område. Men spørgsmålet kan vel også formuleres til mig personligt, og jeg mener, det er ganske klart i strid med grundlovens ejendomsretsbegreb. En ekspropriation af disse penge skulle for at være grundlovsmedholdelig have et offentligt formål, og det forudsætter selvfølgelig, at folk skulle have erstatning.

Så skal jeg kun i anledning af hr. Gedes bemærkninger sige, at administrationsprocenten i selve ATP-huset er ca. 4 pct. og ikke 30 pct. af 1 kr.

Simonsen (KF):

Efter at have hørt hr. Gedes besvarelse af de forskellige indlæg vil jeg godt lige gøre opmærksom på én ting, og det er, at for mig at se er forslaget ikke et spørgsmål om revision af ATP-systemet, det er ikke et spørgsmål om en ny pensionslovgivning, det er alene et spørgsmål om at ophæve ATP-fonden og sende pengene over i statskassen. Punktum. Det er i og for sig det, vi gør ophævelse over, og mener, der simpelt hen er tale om en konfiskation.

Når hr. Gede siger, at fremskridtspartiet er imod alle offentlige fonde osv., vil jeg sige, at vi har også mange betænkeligheder ved mange former for fonde. Her er tale om en fond, som arbejdsmarkedets parter selv har besluttet, og derefter, fordi der var en lang række praktiske foranstaltninger, hvor

lovgivning var nødvendig, gik de til folketinget og fik etableret lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Men det er altså en fond, som arbejdsmarkedets parter har besluttet, og det er derfor i og for sig et privat foretagende.

Men jeg må dog nok sige i forbindelse med diskussionen om fonde, at konsekvens er altid en vidunderlig ting, også i politik. Vi hørte jo bemærkningerne under den tidligere sag på dagsordenen omkring feriefonden, hvor hr. Ipsen nævnte — jeg understreger det en gang til — at det var lønmodtagernes midler, og at man derfor var tilfreds med lovforslaget. Ja men hvor er konsekvensen så henne? Der må gælde nøjagtig samme argumenter, når man taler om feriefonden, som når man taler om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Når jeg startede med at sige, at dette ikke er et spørgsmål om en pensionsreform, var det, fordi hr. Gede kom med en lang række betragtninger om de små beløb fra ATP. Det synes vi også i og for sig er en forkert ordning at køre videre med, og det er derfor, vi ønsker at få en samlet afklaring af pensionssystemet på grundlag af arbejdet i det udvalg, som sidder under socialministeren for øjeblikket. Jeg tror nok, det vil være klogt at vente, til vi får dette samlede vurderingsgrundlag.

Men jeg kommer stadig væk tilbage til princippet konfiskation af nogle midler, og så er spørgsmålet om beløbsstørrelser, spørgsmålet om administrationsbesvær og alle disse ting for mig i og for sig mindre betydningsfulde i denne forbindelse; det primære er konfiskationsbetragtningen.

Jeg vil godt lige sige til hr. Mølgaard, som var inde på spørgsmålet om, at man ikke skulle blande sig i arbejdsmarkedets forhold: ja, det er et princip, som vi i stor udstrækning er tilhænger af, men her må jeg gentage, at der er skabt et system på grundlag af arbejdsmarkedets parters egen overenskomst, og det bliver konfirmeret af folketinget. Det mener jeg er en fornøftig fremgangsmåde at anvende, men hvis folketinget så i dag — og jeg forstår, der var en del sympati fra hr. Mølgaards side — kommer og siger, at nu kan vi godt bryde ind og i og for sig tage disse midler på en eller anden måde, så har jeg også svært ved her at se logikken.

Iversen (CD):

Jeg fik den opfattelse, at hr. Gede havde opfattet mine bemærkninger om spild af tid, penge og papir som en kompliment. Jeg vil for god ordens skyld gøre opmærksom på, at det var ment som det modsatte.

Grete Westergaard (SF):

Jeg tror ikke, hr. Gede har hørt rigtig efter, for det, jeg sagde, var netop, at der stod i bemærkningerne til forslaget, at det er et skridt på vejen til en ensartet pensionslovgivning for alle, og bagefter sagde jeg udtrykkelig, at jeg kan ikke se, at dette er rigtigt. For ved at smide ATP væk og, som hr. Gede siger, så hæve folkepensionen er jeg ikke overbevist om at vi kommer til en ensartet pensionslovgivning.

Hanne Reintoft (DKP):

Den historie med manden, der kunne trylle kroner væk på Dyrehavsbakken — det er jo faktisk det, fremskridtspartiet gør, når de uden videre vil trylle 4½ mia kr. væk. Jeg vil gerne understrege, at det er en grov fordrejning af, hvad jeg sagde, hvis man tror, vi støtter forslaget.

Jeg sagde, at vi principielt var mod sociale fonds, fordi vi mener, de opsuger folks købekraft til helt andre formål end dem, man siger de er til, men vi går selvfølgelig ikke ind for, at man ophæver en ATP-ordning, så længe den er nødvendig som en overbygning på en dårlig pension.

Den sidste misforståelse er, at jeg skulle have sagt, at vi vil have ens pensioner til alle. Tværtimod. Vi vil have ordentlige og gode pensioner til dem, der trænger, og af med den fulde folkepension, og det sagde jeg også i min tale.

Må jeg så lige tilføje vedrørende hr. Simonsens vældige iver for at se logikken her, at når han nu selv taler så varmt om arbejdsmarkedets parter og deres aftaler, så husker jeg ikke dette varme forsvar for disse aftaler, da man diskuterede at inddrage dyrtidsreguleringen.

Mølgaard (DR):

Det er hr. Simonsens misforståelser, der kalder mig frem på talerstolen. Arbejdsmarkedets parter har rigtig nok i sin tid ønsket sig ATP-ordningen for arbejdsmarkedet selv, men man fik påtrykt den for hele det øvrige

samfund. På dette tidspunkt, i 1963, havde LO vel 800.000 medlemmer og Dansk Arbejdsgiverforening vel 25.000 medlemmer. Disse påtrykede hele det danske samfund, hvad enten det var organiseret eller uorganiseret, et ATP-system. Nu ønsker vi i dag at overlade til dem, der ønsker en ATP-ordning, at køre videre med ATP-ordningen.

Må jeg dernæst understrege, at det, jeg har erklæret sympati over for, er at overlade det til dem, der ønsker det, at køre ATP-ordninger, men jeg har ikke erklæret noget gran af sympati over for at ekspropriere de lønmodtagermidler, der er samlet op. Jeg har udtrykkelig gjort opmærksom på, at vor sympati for lovforslaget er betinget af, at den grimme side skæres bort.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Gede*) (FP):

Til hr. Simonsen. Jeg har meget svært ved at se, at man kan sammenligne ferie-fonden med ATP-ordningen. Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst lighed.

Til fru Grete Westergaard. Jo, det fører frem til en ensartet pensionslovgivning, hvis man forhøjer folkepensionen, fjerner ATP og så begynder at fjerne tjenestemandspensionen. Så nærmer man sig faktisk en ensartet pensionslovgivning.

Over for alle disse konfiskationsbetragtninger og grundlovsbetragtninger skal jeg bare gentage, at det er det første punkt i teksten, der interesserer os mest, det andet punkt er vi villige til at diskutere. Og som sagt, hvis der er nogen, der ligefrem skulle mene, at man skulle have det ikke ubetydelige besvær med at tilbagebetale småbeløb i form af genkøbsværdi, samtidig med at man ophæver ATP-fonden, all right, så er det en ulempe, man kan tage med. Fordelen ved, at man fremover er fri for denne enorme mængde bogføring og senden småbeløb og fine redegørelser frem og tilbage i verden, er så stor, at den godt kan bære lidt besvær med at regne genkøbsværdier ud.

(Kort bemærkning).

Simonsen (KF):

Jeg savner stadig væk dette, at man holder sig til emnet. Men det er for mig at se det, der altid er problemet omkring fremskridtspartiets forslag, at man ligesom breder sig ud over det hele og så tager de emner

[Simonsen.]

ind i sin egen argumentation, som, jeg havde nær sagt er meget populære. For når hr. Gede taler om de mange opkrævninger ude omkring på virksomhederne, vil jeg sige, at jeg har også givet udtryk for, at vi synes, der er mange problemer i dette, men det medfører stadig væk ikke, at man kan gå hen og konfiskere 4½ mia kr., som er lønmodtagernes. Det er det, der er hovedprincippet i dette lovforslag. Det andet diskuterer vi med arbejdsmarkedets parter, når vi får et forslag til en pensionsreform.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget:

Udtræder: Poulsgaard

Ny stedfortræder: Halvgaard

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 8. marts, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.*

2) *Eneste behandling af:*

Indstilling fra udvalget for forretningsordenen angående folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 57. (Ib Andersen).

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen på Færøerne. (Ændring af skoledirektionens sammensætning).

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb

m. v. og fastsættelse af det årlige omberegningstidspunkt).

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser og fastsættelse af det årlige omberegningstidspunkt).

6) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb og pensionstillæg samt fastsættelse af det årlige omberegningstidspunkt).

7) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder m. v.).

8) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Generelle hastighedsbegrænsninger m. v.).

9) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

10) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om Statsanstalten for Livsforsikring.

11) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning.

12) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Kiropraktisk behandling).

13) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af prioriteringen inden for sundhedssektoren [af Edele Kruchow m. fl.].

[Formanden.]

14) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om
ejerlejligheder [af Kirsten Jacobsen].

15) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om
ejerlejligheder [af Bendix m.fl.].

16) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om ind-
førelse af ejerlejligheder m. v. i det
almennyttige byggeri [af Bendix m.fl.].

Mødet hævet kl. 16.05.
